Autor: Miroslav Bros, 31.01.2015
č. 1/2015

IGOR GROSSMANN: MOJA DEDINA – MY VILLAGE

Vydavateľstvo Matice slovenskej koncom roka 2014 vydalo obrazovú monografiu I***gora Grossmanna: Moja dedina – My Village.*** Kniha podáva reprezentatívny prierez významnou časťou tvorby slovenského fotografa Igora Grossmanna (1924 – 2013). Stodesať čiernobielych fotografií z Grossmannovej pozostalosti vo vysoko kvalitnej tlači, z ktorých väčšina dosiaľ nebola publikovaná, zachytáva autentické momenty zo života severoslovenskej dediny v 50. a 60. rokoch minulého storočia. Pred očami diváka sa rozprestiera svojské univerzum vidieckeho sveta: tradície, na ktorých spočívala existencia dediny celé stáročia, i prvé náznaky moderných čias. Očarený fotograf zachytil svojím objektívom jeho krásu a pravdivosť, odkryl dôstojnosť vo všednosti, zvečnil pominuteľnosť práve tak ako strohý pôvab vidieckej krajiny a jej skromných obydlí, radosť a smútok, i tváre ľudí zrkadliace ťažobu prežitého. Grossmannovo dielo je nielen jedinečným dokumentom vyvierajúcim z dôvernej znalosti prostredia, ale aj dôležitým príspevkom do dejín slovenskej fotografie. Presvedčivo dokladá, že tento fotograf neodmysliteľne patrí medzi veľkých majstrov slovenskej čiernobielej fotografie v druhej polovici 20. storočia.

Autormi úvodného slova sú Peter Krištúfek a Dado Nagy. Knihu zostavila a sprievodný text napísala fotografova dcéra, publicistka žijúca v Rakúsku, Anna Schirlbauer. Nechýba ani doteraz najpodrobnejšia dokumentácia o autorovi ako aj anglické resumé a preklad názvov fotografií do angličtiny.
Alan Hyža, fotograf: „*Fotografie Igora Grossmana sú presne také, aké mám rád. Klasické, čiernobiele, robené jedným objektívom na stredný formát. Jednoduchým spôsobom zachytávajú pôvaby všedných chvíľ starého sveta. Sveta, ktorý je nenávratne preč.*“
Prof. Václav Macek, historik a teoretik fotografie a filmu: „*Grossmann patril k skupine autorov, ktorí svojou tvorbou, vymykajúcou sa oficióznosti a propagandistickým tendenciám, prispeli k novej tvári vtedajšej slovenskej fotografie, zásadne oživili jej charakter.*“
Dr. Marián Pauer, historik, pegagóg a teoretik fotografie: „*Zmysel pre estetizáciu motívu, uctievanie a pochopenie: Uchoval si osobitý rukopis vychádzajúci z dôvernej znalosti a spätosti so slovenským prostredím.*“
Judita Csáderová, fotografka, predsedníčka Združenia slovenských profesionálnych fotografov SVU: „*Pri jeho mene sa vybaví slovenský vidiek očami jemného, vzdelaného človeka, ktorý rieši jeho výtvarné podanie...*“ ***Ľubomír Feldek***, básnik, prekladateľ a publicista: „*Keď sa pozeráme na fotografie čičmianskych dreveníc alebo na fašiangové momentky z Ďurčinej či Fačkova, vidíme tú istú inšpiráciu, ktorá nás ovanie aj z ranej tvorby galandovcov.*“

Peter Kubínyi

Foto I. Grossmanna: © Bohuš Matejkovič

späť